

Приклади минулого свідчать, що в країнах, де застосовувалася надмірна сила та невивірковість репресивних заходів у рамках зусиль з протидії тероризму, ідеологія терористів укріплювалася підтримкою широких прошарків населення. Переслідування й застосування правоохоронними органами репресивних методів призводить до радикалізації опозиційних рухів, провокації насильства, підриву легітимності контртерористичних заходів. Відсутність ненасильницьких каналів для виразу свого невдоволення і проведення альтернативної політики може призвести до того, що окремі групи почнуть вдаватися до насильницьких заходів і тероризму.

На наше переконання, перспективними є такі стратегії боротьби з тероризмом, в основі яких відсутні ознаки фізичного насильства, а основна увага приділяється розумному компромісу, що враховує інтереси конфліктуючих сторін. Дотримання їх дозволяє суспільству чи соціальній системі визначити оптимальний алгоритм соціального управління, при якому тероризм неможливий як на сучасному етапі, так і в майбутньому.

Широке коло зазначених засобів і методів запобігання тероризму не може бути реалізовано з високою ефективністю без їх узгодження та поєднання в єдину науково обґрунтовану довгострокову програму, яка має бути вироблена та затверджена на вищому державному рівні. Тільки взаємоузгодженні та застосовані у комплексі засоби політики і дипломатії, заходи внутрішньої безпеки, розвідувальна та контррозвідувальна підтримка антитерористичної діяльності, активне міжнародне співробітництво у цій сфері, впровадження соціальних програм здатні протистояти такій небезпечній загрозі, як тероризм.

Одержано 01.11.2018

УДК 343.95

Федір Михайлович СОКИРАН,

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри криміналістики та судової медицини
Національної академії внутрішніх справ*

ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПІДРОЗДІЛІВ СЛІДСТВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Реформи, що проводяться в Україні, торкнулися практично усіх сторін економічного, суспільно-політичного і соціально-правового життя суспільства. В умовах вдосконалення української державності особливо важливу роль набуває формування правової держави і громадського суспільства. Практика громадського життя свідчить, що вдосконалення системи державного управління в правоохоронній сфері повинне базуватися, передусім, на правовому механізмі регулювання діяльності, що включає як правове забезпечення, так і формування організаційних структур управління в системі органів охорони правопорядку і боротьби зі злочинністю.

Особливості реалізації функцій слідчих підрозділів Національної поліції України формують специфіку управління цим державним органом. Багато в чому, управління цією діяльністю не має аналогів в інших випадках соціальної практики. Слідчий апарат Національної поліції України є невід'ємною частиною правоохоронної системи і своєю діяльністю активно впливає на соціально-політичний і соціально-психологічний клімат в сучасному українському суспільстві.

Досягнутий рівень розвитку теорії управління у сфері правоохоронної діяльності дозволяє виділити проблему соціального наповнення правоохоронної діяльності. Ця проблематика завжди знаходилась в центрі уваги дослідників, проте підходи до її вивчення, очевидно, ніколи не будуть вичерпані. Кожен етап розвитку суспільства розкриває все нові сторони дійсності, по відношенню до яких, питання індивідуального, групового, громадського характеру перетинаються, взаємно проникають і породжують нові проблеми.

За більш ніж двадцяти семи річну історію розвитку вітчизняної юридичної психології накопичений величезний масив теоретичних і емпіричних даних про генезис і структуру функціонування правоохоронної системи [1].

Зібраний великий матеріал, призначений проблемам вдосконалення професійної діяльності фахівців правоохоронних органів і інших державних структур; проаналізовано психолого-педагогічні аспекти роботи слідчого, оперуповноваженого, дільничного офіцера поліції, співробітників патрульної поліції, особливого складу підрозділів поліції особливого призначення.

Проте, за межами наукових досліджень залишається цілий спектр проблем, вивчення яких могло б позитивно позначитися на рішенні ряду практичних завдань в області підвищення ефективності і якості слідчої практики.

На сучасному етапі теорія управління у сфері правоохоронної діяльності, в предметі якої можна виділити такий компонент, як комунікативна компетентність, набуває все більш чіткий зміст.

Метою вивчення управління в слідчих підрозділах є цілеспрямована підготовка професіоналів, зайнятих управлінням в цій структурі. У сучасний період розвитку суспільства управлінська діяльність в правоохоронних органах, заснована лише на досвіді і інтуїції керівників, вже не може гарантувати досягнення успіхів в службовій діяльності як їх самих, так і підлеглих ним виконавців.

Нині виявилася наполеглива потреба в підготовці керівників, що відповідають вимогам сучасного суспільства. Особливу роль тут грає рівень сформованості тих професійно-значущих якостей, що впливають на успішність професійної управлінської діяльності. Через це, майбутні керівники обов'язково повинні своєчасно набувати необхідний обсяг сучасних управлінських знань, умінь і навичок, а діючі – постійно підвищувати рівень своїх теоретичних знань і удосконалювати наявні уміння і навички в області соціальної і юридичної психології.

Вивчення основ управління повинно сприяти тому, щоб у керівників виникло усвідомлене розуміння і стійка внутрішня потреба в постійному самостійному набутті управлінських знань, умінь і навичок; реалізації функцій управління в межах компетенції; у аналізі практики управління; вивченні і поширенні передового досвіду.

Дослідження та вивчення даної проблематики є актуальними в аспекті реформ правоохоронних органів, що проводяться в даний час в Україні.

Список бібліографічних посилань

1. Сокиран Ф. М. Сучасні концепції психологічного впливу на досудовому слідстві : монографія / ред. В. Г. Гончаренко. Київ : НВТ «Правник», 2002. 171 с.

Одержано 29.09.2018

УДК 343.73

Микола Володимирович СТАЦАК,

доктор юридичних наук, старший науковий співробітник,

професор кафедри оперативно-розшукової діяльності та розкриття злочинів факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ ФОРМ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Аналіз суспільно-політичних та економіко-соціальних процесів свідчить про те, що сьогодні в Україні все ще відбуваються процеси розвитку та становлення правової, демократичної держави, але, на жаль, вони супроводжуються соціально-економічною та культурно-етичною кризами у суспільстві, що, в свою чергу, призводить до підвищення рівня злочинності. Проблема поширення злочинності була раніше і залишається дотепер досить актуальною для українського суспільства та потребує негайного реагування з боку уповноважених державних правоохоронних органів. Насамперед необхідно усвідомлювати, що процес розбудови суверенної держави неможливий без ефективної роботи її правоохоронних органів, без відповідних дієвих правових інститутів, без використання усіх наявних можливостей, а також сучасних організаційно-тактичних форм оперативно-розшукової діяльності.